หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ และยังมุ่งเปรียบเทียบระดับค่านิยมทางวัตถุและความพึงพอใจในชีวิตในประชากร 3 กลุ่ม และมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคคลวัยผู้ใหญ่อายุตั้งแต่ 21 - 59 ปี ทั้งเพศหญิงและชาย ที่กำลังทำงานและอยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยมุ่งเปรียบเทียบตัวแปรในประชากร 3 กลุ่ม ลักษณะของประชากรจึงจำแนกได้ดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติศาสนกิจตามแนวสันติอโศก คือบุคคลในวัยผู้ใหญ่ที่ฝักใฝ่ในศาสนาพุทธ และร่วมปฏิบัติศาสนกิจ ณ พุทธสถานสันติอโศก ด้วยเวลาเดือนละไม่ต่ำกว่า 4 ชั่วโมง
2. ผู้เป็นสมาชิกสโมสรโรตารี ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. พนักงานทั่วไปในองค์การขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเลือกศึกษาในกลุ่มพนักงานบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย

กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ปฏิบัติศาสนกิจตามแนวสันติอโศก ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก ให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน
2. ผู้เป็นสมาชิกสโมสรโรตารี กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวกให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน
3. พนักงานทั่วไปของบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากรายชื่อพนักงานไม่จำกัดตำแหน่งและระดับการศึกษา จำนวน 200 คน โดยเริ่มจากการแยกบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย ออกตามกลุ่มบริษัทต่างๆ ได้เป็นกลุ่มบริษัทกระดาษ กลุ่มบริษัทยิปซั่มและเซรามิค กลุ่มบริษัทด้านวัสดุก่อสร้าง กลุ่มบริษัทปูนซีเมนต์ไทยอุตสาหกรรม กลุ่มซีเมนต์ไทยโฮลดิ้ง กลุ่มบริษัทปิโตรเคมี ส่วนบริษัทปูนซีเมนต์ไทย และกลุ่มบริษัทค้าวัสดุ รวม 8 กลุ่ม จากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างบริษัทในกลุ่มต่างๆ ได้จำนวน 9 บริษัท โดยในกลุ่มบริษัทปิโตรเคมี เนื่องจากมี

จำนวนบริษัทในกลุ่มมากเป็น 2 เท่าของกลุ่มบริษัทอื่น ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างมาจำนวน 2 บริษัท ผู้วิจัยส่งจดหมายของความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังบริษัทดังกล่าว แล้วจึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานบริษัท บริษัทละ 35 คน ให้ได้แบบสอบถามที่นำมาใช้ได้ จำนวน 200 คน

รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสามกลุ่มทั้งหมด 440 คน รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยแสดงไว้ในตาราง ก ในภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้มาตรวัดทั้งสิ้น 3 มาตร คือ

1. มาตรวัดค่านิยมทางวัตถุ ผู้วิจัยแปลและสร้างมาตรเพิ่มเติมจากมาตรวัดค่านิยมทางวัตถุของ Richins และ Dawson (1992)
2. มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตโดยรวม ผู้วิจัยแปลมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตโดยรวม ของ Pavot และ Diener (1993) เป็นภาษาไทยเพื่อใช้ในการวิจัย
3. มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตย่อย ผู้วิจัยดัดแปลงและสร้างมาตรเพิ่มเติมจากมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตย่อยด้านต่างๆ ของ Leelakulthanit และ Day (1993) รวม 5 มาตร ดังนี้
   3.1) มาตรวัดความพึงพอใจในสุขภาพร่างกาย
   3.2) มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตครอบครัว
   3.3) มาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ทางสังคม
   3.4) มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตการทำงาน
   3.5) มาตรวัดความพึงพอใจในมาตรฐานการครองชีพ

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. มาตรวัดค่านิยมทางวัตถุ

ผู้วิจัยแปลมาตรวัดค่านิยมทางวัตถุของ Richins และ Dawson (1992) มาเป็นภาษาไทยเพื่อใช้ในการวิจัย โดยแต่เดิมมาตรนี้มีจำนวนข้อกระทงทั้งสิ้น 18 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวก 10 ข้อ ข้อกระทงทางลบ 8 ข้อกระทง หรือแยกตามองค์ประกอบทั้งสามของมาตรได้เป็นข้อกระทงในองค์ประกอบมีศูนย์กลางของชีวิตที่การได้ครอบครองวัตถุสิ่งของ (centrality) จำนวน 7 ข้อกระทง องค์ประกอบการได้ครอบครองวัตถุสิ่งของเป็นหนทางสู่ความสุข (happiness) 5 ข้อ

กระทง และองค์ประกอบตัดสินความสำเร็จจากการครอบครองวัตถุสิ่งของ (success) จำนวน 6 ข้อกระทง มาตรดังกล่าวเป็นมาตรวัดแบบมาตรรวมการประมาณค่าแบบ 5 ช่วงการตอบ จาก 1 คือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไปจนถึง 5 คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง ผู้วิจัยมีขั้นตอนการพัฒนาและการหาคุณภาพของมาตรดังกล่าว ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรและความหมายขององค์ประกอบต่างๆ ในมาตรวัดค่านิยมทางวัตถุแล้วจึงแปลข้อกระทงทั้งหมดเป็นภาษาไทย

1.2 ผู้วิจัยสร้างข้อกระทงเพิ่มเติมอีก 24 ข้อ รวมกับข้อกระทงในมาตรเดิมเป็น 42 ข้อกระทง ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนข้อกระทงในมาตรวัดค่านิยมทางวัตถุเดิมของ Richins และ Dawson (1992) และจำนวนข้อกระทงในมาตรที่ผู้วิจัยสร้างเพิ่ม จำแนกตามองค์ประกอบของมาตร

ที่มาของข้อกระทง	จำนวนข้อทางบวก	จำนวนข้อทางลบ	รวม
1. **องค์ประกอบมีศูนย์กลางของชีวิตที่การได้ครอบครองวัตถุสิ่งของ**			
- จากมาตรเดิม	3	4	7
- ผู้วิจัยสร้างเพิ่ม	4	3	7
2. **องค์ประกอบถือการครอบครองวัตถุสิ่งของเป็นหนทางสู่ความสุข**			
- จากมาตรเดิม	3	2	5
- ผู้วิจัยสร้างเพิ่ม	4	5	9
3. **องค์ประกอบตัดสินความสำเร็จจากการครอบครองวัตถุสิ่งของ**			
- จากมาตรเดิม	4	2	6
- ผู้วิจัยสร้างเพิ่ม	3	5	8
รวม	**21**	**21**	**42**

1.3 นำข้อกระทงที่แปลเป็นไทยและที่สร้างเพิ่มเติมทั้งหมด จำนวน 42 ข้อส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ กรุณาตรวจความถูกต้องด้านความครอบคลุมและความตรงตามเนื้อหา (content validity) ตลอดจนการใช้ภาษาของข้อกระทงแต่ละข้อ และผู้วิจัยปรับปรุงและแก้ไขข้อกระทงตามคำแนะนำ

1.4 นำข้อกระทงทั้ง 42 ข้อมารวบรวมขึ้นเป็นมาตรวัดค่านิยมทางวัตถุ โดยมีข้อกระทงทางบวกรวม 21 ข้อ ข้อกระทงทางลบรวม 21 ข้อ มีมาตรการตอบแบบ 5 ช่วง คือตั้งแต่ 1 หมายถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไปจนถึง 5 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

1.5 นำมาตรไปหาคุณภาพกับกลุ่มตัวอย่างในขั้นสร้างมาตร ได้แก่กลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจริง จำนวน 100 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อกระทงรายข้อ (Item analysis) ด้วยวิธีการดังนี้

1.5.1 วิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ผู้วิจัยเรียงคะแนนจากการตอบมาตรทั้งหมด ตั้งแต่คะแนนสูงสุดไปยังต่ำสุดแล้วแยกผู้ที่ได้คะแนนสูงที่สุดร้อยละ 27 และผู้ที่ได้คะแนนต่ำที่สุดร้อยละ 27 จากตัวอย่างทั้งหมดเป็นกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำตามลำดับ จากนั้นใช้สถิติที (t-test) เปรียบเทียบคะแนนทั้ง 2 กลุ่มในแต่ละข้อกระทง โดยข้อกระทงที่ผู้อยู่ในกลุ่มสูงได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าตัวอย่างในกลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญเท่านั้น จึงเป็นข้อกระทงที่ผ่านการคัดเลือก ในขั้นนี้ผู้วิจัยพบว่า มีข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด จำนวน 38 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อกระทงที่ 2, 5, 15 และ 33 เป็นข้อกระทงทางบวก 1 ข้อ (ข้อ 15) และทางลบ 3 ข้อ (คือ ข้อ 2, 5 และ 33)

1.5.2 คำนวณค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมจากข้ออื่นๆ ทั้งหมดในมาตร (corrected item-total correlations) ในข้อกระทงแต่ละองค์ประกอบในมาตร กำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 และคัดเลือกข้อกระทงที่มีสหสัมพันธ์กับข้อกระทงข้ออื่นๆ อย่างไม่มีนัยสำคัญออก และเนื่องจากมาตรวัดค่านิยมทางวัตถุ จำแนกได้เป็น 3 องค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงแยกวิเคราะห์ข้อกระทงตามองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

<u>องค์ประกอบมีศูนย์กลางของชีวิตอยู่ที่การได้ครอบครองวัตถุสิ่งของ (Acquisition centrality)</u>

1. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมจากข้อกระทงที่ 1, 3, 5 ,6, 10, 15, 16, 21, 25, 30, 31, 32, 38, และ 41 ในกลุ่มตัวอย่างขั้นพัฒนามาตร จำนวน 100 คน จากข้อกระทง 14 ข้อ ข้อที่ 5 ไม่ผ่านเกณฑ์ จึงได้ข้อที่ผ่านการวิเคราะห์ 13 ข้อ ได้ค่าอัลฟา เท่ากับ .7406

2. นำข้อกระทง 13 ข้อที่ผ่านการวิเคราะห์ในข้อที่ 1 มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลืออีกครั้งหนึ่ง ปรากฏว่าข้อกระทงผ่านหมดทั้ง 13 ข้อ ด้วยค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .7537

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทง แสดงไว้ในตาราง ข ในภาคผนวก ก ข้อกระทงที่ผ่านการวิเคราะห์คือข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงข้อนั้นกับคะแนนรวมจากข้อกระทงอื่นทั้งหมดในมาตร เกินเกณฑ์ค่าวิกฤต ที่ .165 คำนวณจากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน ได้แก่

ข้อ 3, 6, 10, 15, 16, 21, 25, 30, 31, 32, 38, และ 41 รวมจำนวน 13 ข้อ แยกเป็นข้อกระทงทางลบ 6 ข้อ ข้อกระทงทางบวก 7 ข้อ

<u>องค์ประกอบถือการครอบครองวัตถุสิ่งของเป็นหนทางสู่ความสุข (Acquisition as a pursuit of happiness)</u>

1. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมจากข้อกระทงที่ 2, 4, 9, 11, 14, 19, 22, 27, 34, 36, 37, 39, 40, และ 42 ในกลุ่มตัวอย่างขั้นพัฒนามาตรจำนวน 100 คน จากข้อกระทง 14 ข้อ ข้อที่ 2 ไม่ผ่านเกณฑ์ จึงได้ข้อที่ผ่านการวิเคราะห์ขั้นแรก จำนวน 13 ข้อ โดยได้ค่าอัลฟา(α) ที่จำนวน 14 ข้อ เท่ากับ .7839

2. นำข้อกระทง 13 ข้อ ไปวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลืออีกครั้ง ผู้วิจัยพบว่าข้อกระทงทั้งหมดผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ โดยได้ค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .8077

ผู้วิจัยได้แสดงรายละเอียดการวิเคราะห์ไว้ในตาราง ค ในภาคผนวก ก ข้อกระทงที่มีคุณภาพคือข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์กับคะแนนรวมจากข้ออื่นๆ ในองค์ประกอบเดียวกันนี้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อันได้แก่ข้อ 4, 9, 11, 14, 19, 22, 27, 34, 36, 37, 39, 40, และ 42 แบ่งเป็นข้อกระทงทางลบ 6 ข้อ ทางบวก 7 ข้อ รวม 13 ข้อ จากข้อกระทงเริ่มต้นในองค์ประกอบนี้ 14 ข้อ

<u>องค์ประกอบตัดสินความสำเร็จจากการครอบครองวัตถุสิ่งของ (Possession-defined success)</u>

ผู้วิจัยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมจากข้อกระทงที่ 7, 8, 12, 13, 17, 18, 20, 23, 24, 26, 28, 29, 33, และ 35 จำนวน 14 ข้อ ในกลุ่มตัวอย่างขั้นพัฒนามาตร 100 คน พบว่า ข้อกระทงผ่านเกณฑ์ทั้งหมด โดยทุกข้อมีสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้ง 14 ข้อในองค์ประกอบนี้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้ค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .7759 ดังตาราง ง ในภาคผนวก ก

จากการวิเคราะห์ข้อกระทงแยกตาม 3 องค์ประกอบของมาตรวัดค่านิยมทางวัตถุจำนวน 42 ข้อ ปรากฏว่า คัดข้อกระทงที่ไม่ผ่านเกณฑ์ออก รวม 2 ข้อ คือข้อกระทงที่ 2 และ 5 ซึ่งเป็นข้อกระทงทางลบ คงเหลือข้อกระทงที่ผ่านในขั้นนี้ 40 ข้อกระทง เป็นข้อกระทงทางบวก 22 ข้อ ข้อกระทงทางลบ 18 ข้อ

จากนั้นผู้วิจัยจึงคัดเลือกเฉพาะข้อกระทงที่ผ่านทั้งเกณฑ์การวิเคราะห์วิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ และผ่านเกณฑ์คัดเลือกจากการคำนวณค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวม

จากข้ออื่นๆ ทั้งหมดในมาตรมาใช้เป็นข้อกระทงในมาตรจริง ได้ข้อกระทงทั้งหมด 38 ข้อ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5 และแสดงรายละเอียดที่แสดงของค่าสถิติไว้ในตาราง จ ในภาคผนวก ก

ตารางที่ 5 จำนวนข้อกระทงในมาตรวัดค่านิยมทางวัตถุทั้งหมดแยกตามองค์ประกอบ ทั้งจากมาตรเดิมและผู้วิจัยสร้างเพิ่มเติม และจำนวนข้อที่ผ่านการคัดเลือกข้อกระทง

ที่มาของข้อกระทง	จำนวนข้อกระทงเริ่มต้น			จำนวนข้อกระทงที่ผ่านการคัดเลือก		
	ทางบวก	ทางลบ	**รวม**	ทางบวก	ทางลบ	**รวม**
1. องค์ประกอบมีศูนย์กลางของชีวิตที่การได้ครอบครองวัตถุสิ่งของ						
- มาตรเดิม	3	4	**7**	2	3	**5**
- ผู้วิจัยสร้างเพิ่มเติม	4	3	7	4	3	**7**
2. องค์ประกอบถือการครอบครองวัตถุสิ่งของเป็นหนทางสู่ความสุข						
- มาตรเดิม	3	2	**5**	3	1	**4**
- ผู้วิจัยสร้างเพิ่มเติม	4	5	**9**	4	5	**9**
3. องค์ประกอบตัดสินความสำเร็จจากการครอบครองวัตถุสิ่งของ						
- มาตรเดิม	4	2	**6**	4	2	**6**
- ผู้วิจัยสร้างเพิ่มเติม	3	5	**8**	3	4	**7**
รวม	**21**	**21**	**42**	**20**	**18**	**38**

1.5.3 ผู้วิจัยคำนวณความเที่ยงของมาตรแบบสอดคล้องภายใน (Internal consistency) จากข้อกระทงที่ผ่านทั้งเกณฑ์กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ และการคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตร ด้วยการคำนวณสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) โดยแยกวิเคราะห์แต่ละองค์ประกอบในมาตร และวิเคราะห์รวมทั้งมาตร ได้ผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าความเที่ยงด้วยวิธีคำนวณสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) ของมาตรวัดค่านิยมทางวัตถุในการวิจัยนี้ เปรียบเทียบกับค่าที่พบในการศึกษาของ Richins และ Dawson (1992)

องค์ประกอบ	การวิจัยนี้		การวิจัยของ Richins และ Dawson (1992)	
	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง
Centrality	12	.76	7	.71 - .75
Happiness	13	.81	5	.78 - .83
Success	13	.78	6	.74 - .78
รวมทั้งมาตร	**38**	**.91**	**18**	**.80 - .88**

หมายเหตุ: Centrality คือ องค์ประกอบมีศูนย์กลางของชีวิตที่การได้ครอบครองวัตถุสิ่งของ (Acquisition centrality) Happiness คือ องค์ประกอบถือการครอบครองวัตถุสิ่งของเป็นหนทางสู่ความสุข (Acquisition as a pursuit of happiness) Success คือ องค์ประกอบตัดสินความสำเร็จจากการครอบครองวัตถุสิ่งของ (Possession- defined success)

2. มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตโดยรวม

ผู้วิจัยแปลมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตของ Pavot และ Diener (1993) มาใช้ในการวิจัย ข้อกระทงทั้งหมดมีจำนวน 5 ข้อกระทง เป็นมาตรวัดแบบมาตรรวมการประเมินค่าแบบ 7 ช่วงการตอบ จาก 1 คือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไปจนถึง 7 คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง ผู้วิจัยพัฒนามาตรดังกล่าวตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาแนวคิดเชิงทฤษฎีของมาตร และแปลมาตรทั้งหมดเป็นภาษาไทย

2.2 นำข้อกระทงในภาษาไทยส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ กรุณาตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (content validity) และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผู้วิจัยปรับปรุงข้อกระทงตามคำแนะนำ

2.3 รวบรวมข้อกระทงขึ้นเป็นมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิต โดยผู้วิจัยดัดแปลงรูปแบบการตอบของมาตรเพื่อให้ง่ายต่อการตอบ และเปลี่ยนแปลงช่วงการตอบเป็น 5 ช่วง เพื่อให้เป็นรูปแบบเดียวกันกับมาตรอื่น โดย 1 คือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไปจนถึง 5 คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.4 นำมาตรไปหาคุณภาพโดยให้กลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนามาตรจำนวน 100 คนตอบ และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อกระทงรายข้อ (item analysis) ด้วยวิธีดังต่อไปนี้

2.4.1 วิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ผู้วิจัยเรียงคะแนนจากการตอบมาตรทั้งหมดตั้งแต่คะแนนสูงสุดไปยังต่ำสุด แล้วแยกผู้ที่ได้คะแนนสูงที่สุดร้อยละ 27 และผู้ที่ได้คะแนนต่ำที่สุดร้อยละ 27 จากตัวอย่างทั้งหมดเป็นแบ่งเป็นกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำตามลำดับ จากนั้นใช้สถิติที (t-test) เปรียบเทียบคะแนนทั้ง 2 กลุ่มในแต่ละข้อกระทง โดยข้อกระทงที่ผู้อยู่ในกลุ่มสูงได้คะแนนเฉลี่ย มากกว่าตัวอย่างในกลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญเท่านั้น จึงเป็นข้อกระทงที่ผ่านการคัดเลือก โดยพบว่า ข้อกระทงทั้ง 5 ข้อผ่านการวิเคราะห์ด้วยวิธีนี้ทั้งหมด

2.4.2 คำนวณค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมจากข้ออื่นๆ ทั้งหมดในมาตร กำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 พบว่าข้อกระทงทั้ง 5 ข้อ ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ด้วยวิธีนี้ทั้งหมดเช่นกัน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) เท่ากับ .7088 รายละเอียดแสดงไว้ในตาราง ฉ ในภาคผนวก ก

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ามาตรนี้มีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal consistency) เท่ากับ .71 จากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ได้ ซึ่งต่ำกว่าที่ระบุไว้โดย Diener และคณะ (1985) ว่ามาตรนี้มีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในเท่ากับ .87 แต่ก็ใกล้เคียงกับค่าที่ สาริณี วิเศษศร (2540) ศึกษาไว้ในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา 80 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา .70

2.5 หาความตรงของมาตรด้วยวิธีหาความตรงร่วม (concurrent validity) ระหว่างมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตกับมาตรเกณฑ์ คือมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตของจุรีรัตน์ ชุ่มอิ่ม (2537) ที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจในชีวิตในกลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มาตรดังกล่าวเป็นมาตรที่มีคุณสมบัติทางการวัดดี คือมีค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal consistency) เท่ากับ .91 ลักษณะมาตรเป็นมาตรรวมการประมาณค่า มีข้อกระทงทั้งสิ้น 25 ข้อ ผู้วิจัยหาค่าความตรงวิธีนี้โดยการให้กลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนามาตรตอบมาตรทั้ง 2 ชุด แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการตอบมาตรทั้งสอง พบว่า มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตโดยรวมที่ใช้ในการวิจัยนี้ มีสหสัมพันธ์กับมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตของจุรีรัตน์ ชุ่มอิ่ม (2537) ในทางบวกในระดับปานกลาง เท่ากับ .66 มีนัยสำคัญที่ระดับต่ำกว่า .001

3. <u>มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตย่อยด้านต่างๆ</u>

ผู้วิจัยกำหนดด้านย่อยของชีวิตที่จะวิจัยไว้ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจในงาน (job satisfaction) ความพึงพอใจในชีวิตครอบครัว (family life satisfaction) ความพึงพอใจในความสัมพันธ์ทางสังคม (social life satisfaction) ความพึงพอใจในสุขภาพร่างกาย (physical health satisfaction) และความพึงพอใจในมาตรฐานการครองชีพ (standard of living

satisfaction) โดยใช้มาตรวัดของ Leelakulthanit และ Day (1993) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจในแง่มุมชีวิตย่อยจำนวน 13 แง่มุม ผู้วิจัยได้นำมาตรมาใช้เพียงบางส่วน คือ 5 มาตร จากจำนวน 13 มาตร ตามตัวแปรที่ต้องการวัด ลักษณะของมาตรการตอบเป็น 7 ช่วง คือ 1 คือไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง จนถึง 7 คือ พอใจอย่างยิ่ง และมีช่องให้ผู้ตอบระบุว่า ไม่เข้าข่าย ในกรณีผู้ตอบไม่เกี่ยวข้องกับข้อกระทงบางข้อ ผู้วิจัยพัฒนามาตรทั้งห้า ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาปัจจัยหรือข้อกระทงย่อยในทั้ง 5 มาตรดังกล่าว โดยจากการศึกษาทำให้ผู้วิจัยต้องการทราบว่า นอกจากปัจจัยย่อยต่างๆ ที่ระบุไว้ในแต่ละมาตรแล้ว ยังมีปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความพึงพอใจในชีวิตย่อยด้านต่างๆ ในกลุ่มตัวอย่างอีกหรือไม่ ประกอบกับเมื่อเวลาผ่านไป บุคคลอาจจะเพิ่มความสำคัญให้แก่ปัจจัยอื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้เดิม ในการชี้ถึงความพึงพอใจในแง่มุมชีวิตย่อยด้านต่างๆ ก็เป็นได้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการกระตุ้นความเชื่อจากกลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนามาตร เกี่ยวกับปัจจัยที่บุคคลเชื่อว่าสำคัญในแง่มุมทั้ง 5 ด้านของชีวิต ด้วยคำถามเช่น "ชีวิตการทำงานที่ท่านพึงพอใจ หรือชีวิตการทำงานในอุดมคติที่ท่านอยากให้เป็น จะต้องประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง?" ให้กลุ่มตัวอย่างตอบเป็นรายข้อ และทำเช่นนี้กับทุกด้านของชีวิตที่จะศึกษา (ตัวอย่างแบบสอบถาม ดูในภาคผนวก ข)

3.2 นำความเชื่อแต่ละด้านของชีวิตมาประมวลจัดหมวดหมู่ รวมปัจจัยที่คล้ายกันเข้าเป็นหมวดเดียวกันแล้วจึงเรียงลำดับปัจจัยต่าง ๆ ตามความถี่ของคำตอบที่ได้จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จากนั้นจึงคัดเอาปัจจัยที่มีความถี่สูงในระดับต้นๆ มาใช้ โดยเลือกปัจจัยที่มีร้อยละสะสมประมาณร้อยละ 85 มาพิจารณา โดยพบว่าปัจจัยที่ผ่านการคัดเลือกนั้น เป็นปัจจัยเดียวกันกับที่ระบุไว้แล้วในมาตรวัดทั้งห้า ของ Leelakulthanit และ Day (1993) เป็นส่วนใหญ่ (รายละเอียดแสดงไว้ในตาราง ช-ฎ ในภาคผนวก ก) โดยมีเพิ่มเติมขึ้นมาดังนี้

3.2.1 ความพึงพอใจในชีวิตการทำงาน ผู้วิจัยเพิ่มเติมปัจจัย 3 ปัจจัยที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละสะสมประมาณร้อยละ 85 เข้าไปในมาตร ได้แก่ ปัจจัยสวัสดิการในการทำงาน ผู้จ้างหรือผู้บังคับบัญชางาน และลักษณะงานในหน้าที่ที่ทำอยู่ รวมเป็นมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตการทำงาน จำนวน 12 ข้อ

3.2.2 ความพึงพอใจในชีวิตครอบครัว มีปัจจัยที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 9 ปัจจัย คือ สมาชิกมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน รักและเข้าใจกัน ครอบครัวมีความพร้อมด้านฐานะ สมาชิกช่วยเหลือเป็นที่พึ่งให้แก่กันและกัน สมาชิกอยู่กันครบถ้วนพร้อมหน้า สมาชิกซื่อสัตย์ต่อกัน สมาชิกทุกคนเป็นคนดี ที่อยู่อาศัยน่าอยู่ บุตรหลานเชื่อฟังคำสั่งสอน และปัจจัยมีความอิสระเป็นตัวของตัวเองในการใช้ชีวิตครอบครัว โดยผู้วิจัยพิจารณาว่า ปัจจัยความซื่อสัตย์ของสมาชิก สมาชิกทุกคนเป็นคนดี และบุตรหลานเชื่อฟังคำสั่งสอน ถือเป็นคุณสมบัติย่อยๆ ในข้อกระทงที่ให้ประเมินบุคคลที่มีอยู่เดิมแล้ว เช่นให้ประเมิน บิดามารดา พี่น้อง บุตรหลานหรือชีวิต

สมรส จึงถือว่า 3 ปัจจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยเดิมที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบประเมินอย่างกว้างๆ ด้วยตนเองแล้ว จึงมิได้เพิ่มเติมในข้อกระทงด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเพิ่มข้อกระทงในมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตครอบครัว จำนวน 6 ข้อกระทง คือ สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว (ได้แก่การให้ความรักและความเข้าใจกัน) การให้ความช่วยเหลือ หรือเป็นที่พึ่งซึ่งกันและกันของสมาชิกในครอบครัว ความครบถ้วนพร้อมหน้าของสมาชิกในครอบครัว การใช้เวลาร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว ฐานะทางการเงินของครอบครัว และความมีอิสระเป็นตัวของตัวเองในการใช้ชีวิตครอบครัว

3.2.3 ความพึงพอใจในความสัมพันธ์ทางสังคม มีปัจจัยผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละสะสมประมาณร้อยละ 85 จำนวน 4 ข้อ คือ มีเพื่อนที่ดี ได้รับการยอมรับจากบุคคลที่คบหาด้วย มีการพึ่งพาช่วยเหลือกันในบุคคลที่คบหาด้วย ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงปัจจัยมีสถานที่พบปะสังสรรค์ที่ดี ซึ่งมีความถี่เท่ากับปัจจัยได้ทำกิจกรรมร่วมกันด้วย โดยปัจจัยมีเพื่อนที่ดีและสถานที่พบปะสังสรรค์ที่ดี ซ้ำกับข้อกระทงที่มีอยู่เดิมในมาตร ดังนั้นผู้วิจัยจึงพิจารณาเพิ่มปัจจัยเข้าไปเป็นข้อกระทงในมาตรนี้อีก 3 ปัจจัย คือ การได้รับการยอมรับจากผู้ที่คบหาด้วย การพึ่งพาช่วยเหลือกันระหว่างบุคคลที่คบหา และกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกับบุคคลที่คบหาด้วย รวมเป็นข้อกระทงทั้งหมดในมาตร 8 ข้อ

3.2.4 ความพึงพอใจในมาตรฐานการครองชีพ พบว่ามีปัจจัยที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 5 ปัจจัย คือ มีบ้าน/ที่อยู่อาศัยและพื้นที่ใช้สอย มียานพาหนะส่วนบุคคล มีเฟอร์นิเจอร์และเครื่องอำนวยความสะดวก มีรายได้และฐานะการเงินที่ดี มีเงินออม และปัจจัยมีสถานที่ประกอบอาชีพเป็นของตนเองซึ่งมีความถี่เท่ากับปัจจัยมีรายได้และฐานะการเงินที่ดีด้วย โดยมีปัจจัยฐานะการเงินและรายได้ที่ได้รับ และปัจจัยมีสถานที่ประกอบอาชีพเป็นของตนเองที่เป็นปัจจัยที่เพิ่มเติมจากมาตรเดิม ผู้วิจัยจึงเพิ่มข้อกระทงในมาตรนี้ โดยแยกปัจจัยฐานะการเงินและรายได้ออกเป็น 2 ข้อต่างหาก คือ ให้ผู้ตอบประเมินความพึงพอใจในฐานะทางการเงินของตนและประเมินรายได้ที่ได้รับ รวมเป็นข้อกระทงในมาตรนี้ทั้งสิ้น 8 ข้อ

3.2.5 ความพึงพอใจในสุขภาพร่างกาย ปัจจัยที่กระตุ้นได้จากกลุ่มตัวอย่างขั้นพัฒนามาตร จำนวน 30 คน ที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีสุขภาพแข็งแรงปราศจากโรค มีร่างกายสมบูรณ์ครบถ้วน ได้ออกกำลังกายสม่ำเสมอ และปัจจัยมีรูปร่างท่าทางดี ซึ่งมีผู้ตอบเท่ากับปัจจัยได้ออกกำลังกายสม่ำเสมอ โดยการมีสุขภาพแข็งแรงและมีรูปร่างท่าทางดี ซ้ำกับข้อกระทงเดิมอยู่แล้ว ผู้วิจัยจึงพิจารณาเพิ่มปัจจัยความต้านทานต่อโรคต่างๆ ของร่างกาย ความครบถ้วนสมบูรณ์ของร่ายกาย และเวลาที่บุคคลใช้ในการออกกำลังกาย ลงไปเป็นข้อกระทงในมาตร ทำให้มาตรนี้มีข้อกระทงทั้งหมด 7 ข้อ

3.3 รวบรวมและคัดเลือกปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความพึงพอใจในชีวิตย่อยทั้งห้าด้านได้จากกลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนามาตรแล้ว ผู้วิจัยนำส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ กรุณาตรวจความถูกต้องด้านความครอบคลุม และความตรงตามเนื้อหา (content validity) ตลอดจนการใช้ภาษาของข้อกระทงแต่ละข้อ และผู้วิจัยปรับปรุงและแก้ไขข้อกระทงตามคำแนะนำ

3.4 รวบรวมปัจจัยทั้งหมดที่กระตุ้นได้และเพิ่มเติมโดยผู้วิจัยขึ้นเป็นมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตย่อย ที่มีมาตรย่อยทั้งสิ้น 5 มาตร และให้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประเมินความพึงพอใจในปัจจัยเหล่านี้ ด้วยมาตรการตอบแบบมาตรรวมการประมาณค่า 5 ช่วงการตอบจาก 1 คือ ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง ไปจนถึง 5 คือ พึงพอใจอย่างยิ่ง โดยมีช่องที่ 6 คือไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้ ให้ผู้ประเมินเลือกตอบในกรณีที่ไม่เกี่ยวข้องกับบางข้อกระทง ทำให้ไม่สามารถประเมินได้ เช่น ผู้ที่โสดจะไม่สามารถประเมินความพึงพอใจในข้อกระทงด้านชีวิตสมรสได้ เป็นต้น

3.5 นำมาตรทั้ง 5 มาตรไปหาคุณภาพ โดยให้กลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ในขั้นพัฒนามาตร อีก 100 คน เป็นผู้ตอบ

3.6 คำนวณค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมจากข้ออื่นๆ ทั้งหมดในมาตรย่อยแต่ละมาตร โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อกระทงที่มีความสัมพันธ์กับข้ออื่นๆ ในมาตรอย่างมีนัยสำคัญมาเป็นข้อกระทงที่จะใช้จริง ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

3.6.1 มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตการทำงาน จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่า ข้อกระทงทั้ง 12 ข้อ ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยมีค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .8366 อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพิจารณาข้อกระทงที่ 2 คือ ความง่ายในการหางานทำ ซึ่งเป็นข้อกระทงที่ผู้ตอบระบุว่าไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้มากที่สุด คือร้อยละ 15 ของผู้ตอบ ประกอบกับเป็นข้อกระทงที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ในมาตรต่ำที่สุด คือ .2703 จึงพิจารณาตัดออก ทำให้ในขั้นนี้ มีข้อกระทงที่ผ่านการคัดเลือก 11 ข้อ ดังตาราง ฏ ในภาคผนวก ก

จากนั้นผู้วิจัยจึงคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อ ทั้ง 11 ข้อ กับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตรอีกครั้ง พบว่า ข้อกระทงทั้ง 11 ข้อ ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกทั้งหมดด้วยค่าอัลฟา (α) .8514 ซึ่งสูงกว่าเมื่อวิเคราะห์ครั้งแรก และแสดงให้เห็นว่ามาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตการทำงานนี้ มีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน ที่ค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .85 ซึ่งเป็นค่าที่ใกล้เคียงกับค่าความเที่ยง ที่ระบุโดย Leelakulthanit และ Day (1993) ที่พบว่า มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตการทำงาน จำนวน 9 ข้อกระทง มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) เท่ากับ .88

3.6.2 มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตครอบครัว จากการวิเคราะห์พบว่า ข้อกระทงทั้ง 13 ข้อผ่านเกณฑ์การคัดเลือกที่ระดับนัยสำคัญ .05 ด้วยค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .8431 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตครอบครัวนี้ มีค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน ที่ค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .84 สูงกว่าค่าความเที่ยงที่ระบุโดย Leelakulthanit และ Day (1993) ที่พบว่า มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตครอบครัว จำนวน 6 ข้อกระทง มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) เท่ากับ .74 ดังแสดงค่าไว้ ในตาราง ฐ ในภาคผนวก ก

3.6.3 มาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ทางสังคม จากข้อกระทง 8 ข้อ เมื่อวิเคราะห์กับกลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนามาตร 100 คน พบว่า ทั้ง 8 ข้อ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อ ทั้ง 8 ข้อ กับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับต่ำกว่า .05 ได้ค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .6699 หรือแสดงให้เห็นว่ามาตรนี้ มีค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในที่ค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .67 ต่ำกว่าค่าความเที่ยงที่ระบุโดย Leelakulthanit และ Day (1993) ที่พบว่ามาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ทางสังคม จำนวน 5 ข้อกระทง มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) เท่ากับ .74 ดังตาราง ฑ ในภาคผนวก ก

3.6.4 มาตรวัดความพึงพอใจในมาตรฐานการครองชีพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อกระทงทั้ง 8 ในกลุ่มตัวอย่างขั้นพัฒนามาตร 100 คน และพบว่าข้อกระทงทั้งหมดผ่านเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมในมาตรด้วยค่าอัลฟา(α) เท่ากับ .8216 แสดงให้เห็นว่ามาตรมีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน ที่ค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .82 ใกล้เคียงกับค่าความเที่ยงที่พบ โดย Leelakulthanit และ Day (1993) ที่พบว่ามาตรวัดความพึงพอใจในมาตรฐานการครองชีพ จำนวน 5 ข้อกระทง มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) เท่ากับ .83 รายละเอียดดูตาราง ฒ ในภาคผนวก ก

3.6.5 มาตรวัดความพึงพอใจในสุขภาพร่างกาย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อกระทงทั้ง 7 ข้อ พบว่าผ่านเกณฑ์การคัดเลือกทั้งหมด นั่นคือ ทั้ง 7 ข้อ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตรอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 และมีค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .8989 ดังแสดงไว้ในตาราง ณ ในภาคผนวก ก และแสดงให้เห็นว่ามาตรมีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน ที่ค่าอัลฟา (α) เท่ากับ .90 สูงกว่าค่าที่พบโดย Leelakulthanit และ Day (1993) ที่พบว่ามาตรวัดความพึงพอใจในสุขภาพร่างกาย จำนวน 4 ข้อกระทงมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) เท่ากับ .82 ดังตาราง ณ ในภาคผนวก ก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด ดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติศาสนกิจตามแนวสันติอโศก ผู้วิจัยเดินทางไปยังพุทธสถานสันติอโศก และขอความร่วมมือจากนักบวช โดยแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือจากผู้มาปฏิบัติศาสนกิจ โดยผู้ที่จะถือเป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยจะถามด้วยปากเปล่าว่า มาร่วมฟังเทศน์ที่สันติอโศกอย่างสม่ำเสมอหรือไม่? และด้วยความถี่ประมาณกี่ครั้งต่อเดือน? แล้วจึงขอความร่วมมือจากเฉพาะผู้ที่มาปฏิบัติศาสนกิจเป็นประจำ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้เป็นสมาชิกสโมสรโรตารี ผู้วิจัยเดินทางไปในการประชุมประจำสัปดาห์ของสโมสรโรตารีต่างๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จะประชุมกันทุกสัปดาห์ ณ สถานที่ประจำตามโรงแรมต่างๆ จำนวน 29 สโมสร และขอความร่วมมือจากสมาชิกในการตอบแบบสอบถาม

3. พนักงานทั่วไปในองค์การขนาดใหญ่ ได้แก่เครือซีเมนต์ไทย ผู้วิจัยส่งจดหมายไปยังบริษัทที่สุ่มตัวอย่างได้จำนวน 9 บริษัทในเครือซีเมนต์ไทย แจ้งวัตถุประสงค์และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคำนวณ SPSS for Windows โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 จำแนกตัวอย่างตามกลุ่ม คือ ผู้เป็นสมาชิกสโมสรโรตารี ผู้ปฏิบัติศาสนกิจตามแนวสันติอโศก และพนักงานทั่วไป แล้วทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance) ให้อายุของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแปรปรวนร่วม แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนค่านิยมทางวัตถุของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามรวมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Bonferroni

สมมติฐานข้อที่ 2	จำแนกตัวอย่างตามกลุ่ม คือ ผู้เป็นสมาชิกสโมสรโรตารี ผู้ปฏิบัติศาสนกิจตามแนวสันติอโศก และพนักงานทั่วไป แล้วทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจในชีวิตโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้งสาม จากนั้นจึงเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Bonferroni
สมมติฐานข้อที่ 3 และ 4	ทดสอบด้วยวิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation) ระหว่างตัวแปร โดยคำนวณจากกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด (440 คน)
สมมติฐานข้อที่ 5	ทดสอบด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression) ด้วยวิธีใส่ตัวแปรทำนายพร้อมกันหมด (enter) โดยคำนวณจากกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด (440 คน)
สมมติฐานข้อที่ 6	แบ่งคะแนนของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด (440 คน) ออกเป็นผู้มีค่านิยมทางวัตถุสูงและต่ำ ด้วยเกณฑ์แบ่งควอไทล์ (quartile) ของคะแนน แล้วจึงทดสอบด้วยวิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าสหสัมพันธ์ของกลุ่มที่มีค่านิยมทางวัตถุสูงและต่ำด้วยสถิติซี (Z)
สมมติฐานข้อที่ 7	แบ่งคะแนนของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด (440 คน) ออกเป็นผู้มีค่านิยมทางวัตถุสูงและต่ำด้วยเกณฑ์แบ่งควอไทล์ (quartile) ของคะแนน แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression) ด้วยวิธีใส่ตัวแปรทำนายพร้อมกันหมด (enter) ในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม